

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 572/2018-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 15. novembra 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej, zo sudcu Miroslava Duriša a sudcu Ladislava Orosza (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti CORVUS SLOVAKIA, s. r. o., Malokarpatské námestie 3, Bratislava, zastúpenej advokátom Mgr. Michalom Kičom, Bajkalská 21/A, Bratislava, ktorou namieta porušenie základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 10 Sžo 223/2015 z 26. októbra 2016 a postupom predchádzajúcim jeho vydaniu, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti CORVUS SLOVAKIA, s. r. o., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. februára 2017 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti CORVUS SLOVAKIA, s. r. o., Malokarpatské námestie 3, Bratislava (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom

Mgr. Michalom Kičom, Bajkalská 21/A, Bratislava, ktorou namieta porušenie základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 10 Sžo 223/2015 z 26. októbra 2016 (ďalej len „napadnutý rozsudok“) a postupom predchádzajúcim jeho vydaniu (ďalej len „napadnuté konanie“).

Zo sťažnosti a z príloh k nej priložených vyplýva, že sťažovateľka uzavrela 11. apríla 2012 ako kupujúca so Štátnou spoločnosťou pre export a import produkcie služieb vojenského a špeciálneho určenia kúpnu zmluvu, predmetom ktorej bola kúpa výrobkov obranného priemyslu, a to protitankových riadených striel (ďalej len „PTRS“) [REDACTED] a [REDACTED] (ďalej len „kúpna zmluva“).

Sťažovateľka požiadala Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) o udelenie dovoznej licencie na predmetné výrobky a následne aj o udelenie vývoznnej licencie na výrobky obranného priemyslu, a to náhradné diely pre PTRS, pričom ako konečného užívateľa uviedla Ministerstvo obrany Vietnamskej socialistickej republiky.

Ministerstvo rozhodnutím z 30. mája 2012 udelilo sťažovateľke licenciu č. D 1205/0112 na dovoz PTRS [REDACTED] a [REDACTED] v ktorej bola ako konečná užívateľka tovaru uvedená sťažovateľka. Ministerstvo následne rozhodnutím č. V 1206/0087 z 20. júla 2012 udelilo licenciu na vývoz tovaru – sady náhradných dielov pre PTRS [REDACTED] [REDACTED]

Sťažovateľka predložila ukrajinskému obchodnému partnerovi vyhlásenie konečného užívateľa výrobkov obranného priemyslu, aby mohol iniciovať licenčný proces na Ukrajine na udelenie vývoznnej licencie na vývoz PTRS [REDACTED] a [REDACTED] z Ukrajiny na územie Slovenska. V rámci licenčného procesu oslovila ukrajinská národná autorita ministerstvo listom z 22. októbra 2012 s požiadavkou na poskytnutie garancie, čo sa týka nereexportovania dovážaných PTRS [REDACTED] a [REDACTED] bez písomného súhlasu Štátnej služby exportnej kontroly Ukrajiny.

Na rokovaní, ktoré sa uskutočnilo 26. októbra 2012, ministerstvo sťažovateľke oznámilo, že vývozná licencia bola vydaná v rozpore so záväzkom vyplývajúcim z čl. 13 bodu 13.7 kúpnej zmluvy, pričom sťažovateľke udelilo obe licencie na základe nepravdivých údajov, keďže vo vyhlásení o konečnom užívateľovi označila seba ako konečného užívateľa výrobkov, hoci mala vedomosť, že demontované časti dovezených PTRS budú predané subjektu do Českej republiky.

Keďže vývozná licencia bola udelená s platnosťou len do 31. decembra 2012, sťažovateľka požiadala 28. novembra 2012 ministerstvo o predĺženie doby platnosti vývozných licencií podľa § 17 ods. 4 zákona č. 392/2011 Z. z. o obchodovaní s výrobkami obranného priemyslu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o obchodovaní s výrobkami obranného priemyslu“), ktoré rozhodnutím z 28. decembra 2012 konanie o žiadosti sťažovateľky prerušilo a vyzvalo ju, aby v lehote 20 dní predložila ministerstvu písomný súhlas zmluvného partnera a Štátneho orgánu exportnej kontroly Ukrajiny, ako to vyplýva z čl. 13 bodu 13.7 kúpnej zmluvy.

Sťažovateľka požiadala o predĺženie lehoty na predloženie požadovanej listiny o 90 dní, na základe čoho ministerstvo rozhodnutím z 15. januára 2013 podľa § 29 ods. 2 Správneho poriadku prerušilo to isté konanie na dobu 30 dní.

Sťažovateľka argumentuje, že na základe „*stanovísk ukrajinskej strany zdôrazňovala, že požiadavka správneho orgánu prvého stupňa na predloženie písomného súhlasu ukrajinskej národnej autority s ďalším predajom výrobkov obranného priemyslu je nerealizovateľná a nesplniteľná bez predchádzajúceho poskytnutia požadovanej garancie zo strany ministerstva ako národnej autority o tom, že nedôjde k reexportu tovaru bez súhlasu ukrajinskej národnej autority a bez udelenia dovozných licencií, na základe čoho môže byť udelená vývozná licencia a následne tovar dovezený na územie Slovenskej republiky*“.

Ministerstvo následne rozhodnutím č. Zk-43/2013 2251/2012/1250 z 20. marca 2013 (ďalej len „rozhodnutie z 20. marca 2013“) konanie o predĺžení doby platnosti vývoznjej licencie zastavilo z dôvodu, že sťažovateľka v lehote určenej ministerstvom neodstránila nedostatky žiadosti. Sťažovateľka podala proti rozhodnutiu ministerstva z 20. marca 2013 rozklad, ktorý bol rozhodnutím ministra hospodárstva Slovenskej republiky (ďalej len „minister“) č. 60/2013, 1101/2013-100-3020 z 8. júla 2013 (ďalej len „rozhodnutie z 8. júla 2013“) zamietnutý. Následne podala správnu žalobu, ktorou sa domáhala preskúmania zákonnosti rozhodnutia ministra z 8. júla 2013.

Rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 2 S 214/2013 z 11. februára 2015 (ďalej len „rozsudok z 11. februára 2015“) bola žaloba sťažovateľky zamietnutá. O odvolaní proti rozsudku krajského súdu z 11. februára 2015 rozhodol najvyšší súd napadnutým rozsudkom tak, že odvolaním napadnuté rozhodnutie prvostupňového súdu potvrdil ako vecne správne.

Sťažovateľka namieta primárne arbitrárnosť rozhodnutí správnych súdov o žalobe a zdôrazňuje, že nezákonnosť administratívneho rozhodnutia úzko súvisí s realizáciou práva na podnikanie.

Napadnutý rozsudok najvyššieho súdu a postup predchádzajúci jeho vydaniu podľa argumentácie sťažovateľky porušuje jej základné právo na súdnu ochranu a právo na spravodlivé súdne konanie z dôvodu, že správne súdy

- vykonali svojvoľný a arbitrárny výklad zmluvy súkromnoprávnej povahy,*
- neprihliadli na svojvoľný postup správneho orgánu, ktorý zasiahol do základného práva sťažovateľky na podnikanie,*
- sa presvedčivým spôsobom nevysporiadali s jej námietkami.*

Podľa názoru sťažovateľky je výklad a aplikácia príslušných právnych predpisov uplatnená pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutí ministerstva a ministra zjavne neutržateľná. Podľa sťažovateľky ministerstvo v rámci správneho konania o predĺžení vývoznjej licencie vyžadovalo od sťažovateľky splnenie podmienok, ktoré nemajú oporu

v právnom poriadku a boli objektívne nemožné. Podstatnou otázkou podľa sťažovateľky bolo posúdenie toho, či ministerstvo bolo v konaní o jej žiadosti o predĺženie doby platnosti vývoznjej licencie oprávnené požadovať doloženie písomného súhlasu ukrajinského obchodného partnera sťažovateľky a príslušného orgánu štátnej správy Ukrajiny.

Sťažovateľka v tomto kontexte argumentuje, že ministerstvo a správne súdy urobili výklad konkrétneho zmluvného dojednania, pritom však nerešpektovali výkladovú autonómiu samotných zmluvných strán. Podľa sťažovateľky „Samotné zmluvné strany zhodne nevnímali potrebu udelenia súhlasu ukrajinských autorít, resp. túto požiadavku v danej fáze obchodného prípadu považovali za predčasnú, nebrániacu predĺženiu doby platnosti vývoznjej licencie. Výklad predmetného ustanovenia zmluvy bolo možné vykonať dvomi spôsobmi, a to tak, že požiadavka na udelenie písomného súhlasu ukrajinskej strany sa viaže až na situáciu, kedy je predmetný tovar dodaný odberateľovi (sťažovateľovi), pričom tento výklad preferoval sťažovateľ spolu s ukrajinskou stranou ako druhým zmluvným partnerom. Druhý spôsob výkladu, vykonaný správnym orgánom a všeobecnými súdmi, toto ustanovenie vykladal tak, že súhlas je potrebné vyžadovať aj v prípade, kedy tovar, predmet zmluvy ešte nebol odovzdaný odberateľovi, teda v situácii, kedy nemožno o žiadnom reexporte uvažovať.“.

Sťažovateľka nesúhlasí ani s postupom najvyššieho súdu, ktorý sa nevysporiadal s jej námietkou o rozdielnom postupe ministerstva v skutkovo totožných veciach, čo podľa jej názoru porušuje princíp právnej istoty.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie o nej rozhodol nálezom tak, že vysloví porušenie práv zaručených čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu a postupom predchádzajúcim jeho vydaniu, napadnutý rozsudok najvyššieho súdu zruší a vec vráti najvyššiemu súdu na ďalšie konanie a prizná sťažovateľke úhradu trov konania v sume 296,44 €.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či nie je zjavne neopodstatnená. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď napadnutým postupom alebo napadnutým rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia

označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

II.1 K namietanému porušeniu základného práva zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy a práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu a postupom predchádzajúcim jeho vydaniu

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom...

Ústavný súd vo svojej ustálenej judikatúre opakovane zdôrazňuje, že jeho úlohou nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne ľudsko-právnou medzinárodnou zmluvou. Posúdenie skutkovej otázky všeobecným súdom by sa mohlo stať predmetom prípadnej kritiky zo strany ústavného súdu len v prípade, ak by závery, ktoré všeobecný súd zo zisteného skutkového stavu vyvodil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne (I. ÚS 17/01). Ústavný súd považuje za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej, alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

Ústavný súd ďalej poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej do obsahu základného práva na súdnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská

republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon. Každý má právo, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy. Z toho vyplýva, že k reálnemu poskytnutiu súdnej ochrany dôjde len vtedy, ak sa na zistený stav veci použije ústavne súladne interpretovaná, platná a účinná právna norma (IV. ÚS 77/02).

Ústavný súd vo svojej judikatúre tiež opakovane pripomína, že nezávislé rozhodovanie všeobecných súdov sa má uskutočňovať v ústavou a zákonom ustanovenom procesnoprávnom, ako aj hmotnoprávnom rámci. Procesnoprávny rámec súdneho rozhodovania tvoria predovšetkým princípy riadneho a spravodlivého procesu, ktoré sú vyvoditeľné z čl. 46 a nasl. ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Všeobecný súd by mal v argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia dbať na jeho celkovú presvedčivosť, teda na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. Všeobecný súd musí súčasne vychádzať z toho, že práve on má poskytovať v občianskom súdnom konaní materiálnu ochranu zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov (napr. IV. ÚS 1/02, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09).

Keďže predmetom prieskumu v tomto konaní je rozhodnutie vydané v správnom súdnictve, ústavný súd konštantne judikuje, že úlohou súdu v správnom súdnictve nie je nahradzovať činnosť správnych orgánov, ale len preskúmať „zákonnosť“ ich postupov a rozhodnutí, teda to, či kompetentné orgány pri riešení konkrétnych otázok vymedzených žalobou rešpektovali príslušné hmotnoprávne a procesnoprávne predpisy. Treba vziať do úvahy, že správny súd nie je súdom skutkovým, ale je súdom, ktorý posudzuje iba právne otázky napadnutého postupu alebo rozhodnutia orgánu verejnej správy (napr. IV. ÚS 155/2012).

Uvedené zásady vzťahov ústavného súdu a všeobecných súdov pri ochrane ústavnosti, ktoré možno vyvodiť z doterajšej konštantnej judikatúry ústavného súdu, boli

relevantné aj v danej veci, pričom úlohou ústavného súdu bolo zistiť, či napadnutý rozsudok najvyššieho súdu je z ústavného hľadiska akceptovateľný a udržateľný.

Najvyšší súd sa v napadnutom rozsudku, ktorým rozsudok krajského súdu z 11. februára 2015 potvrdil ako vecne správny, vyjadril ku skutkovým zisteniam, pričom v tejto súvislosti uviedol najmä nasledujúce:

«Z obsahu predloženého súdneho spisu, ktorého súčasťou je aj administratívny spis žalovaného, najvyšší súd zistil, že kúpnu zmluvou č. [REDAKOVANÉ] zo dňa 11. 04. 2012 uzavretou medzi Štátnou spoločnosťou pre export a import produkcie a služieb vojenského a špeciálneho určenia „[REDAKOVANÉ] ako vykonávateľom a žalobcom ako odberateľom, ktorej predmetom bola kúpa [REDAKOVANÉ] sa žalobca v čl. 13 bod 7 kúpnej zmluvy zaviazal formálne a fakticky nepredávať a neodovzdávať bez písomného súhlasu vykonávateľa a štátnych orgánov exportnej kontroly Ukrajiny majetok dodávaný podľa tejto zmluvy a taktiež dokumentáciu a/alebo informáciu prijatú podľa tejto zmluvy druhým stranám/druhým užívateľom alebo povoľovať užívať tento majetok a/alebo dokumentáciu druhým stranám/druhým užívateľom. Po uzavretí zmluvy žalobca požiadal žalovaného o vydanie dovoznej a vývoznej licencie a žalovaný mu dňa 30. 05. 2012 udelil dovoznú licenciu č. D1205/0112, kde bol ako konečný užívateľ označený žalobca a dňa 20. 07. 2012 mu žalovaný udelil vývoznú licenciu č. V1206/0087, kde ako koneční užívatelia boli označení Imex Group, s. r. o. so sídlom v Českej republike a Ministerstvo obrany Vietnamskej republiky. Obe licencie boli vydané s platnosťou do 31. 12. 2012.

Následne vo veci žiadosti žalobcu o predĺženie doby platnosti vývoznej licencie č. V1206/0087 zo dňa 20. 07. 2012 žalovaný rozhodnutím č. R-50/2012, č. 2251/2012-1050 zo dňa 28. 12. 2012 rozhodol o prerušení konania a vyzval žalobcu, aby v lehote 20 dní odo dňa doručenia tohto rozhodnutia predložil žalovanému listinu potrebnú na vykonanie dôkazov, a to písomný súhlas vykonávateľa a štátneho orgánu exportu kontroly Ukrajiny tak, ako to vyplýva z čl. 13 bod 13.7 kúpnej zmluvy č. [REDAKOVANÉ] zo dňa 11.04.2012. Dňa 22.10.2012 bol totiž žalovanému doručený e-mail od Štátnej spoločnosti pre export a import produkcie a služieb vojenského a špeciálneho určenia „[REDAKOVANÉ] ktorý bol následne poštou doručený dňa 25. 10. 2012 a evidovaný pod č. 1281/2012-1050, z ktorého vyplýva, že žalobca k ďalšiemu obchodovaniu z Ukrajiny

dovezených [REDAKOVANÉ] potrebuje súhlas Štátnej služby pre kontrolu exportu Ukrajiny. Ďalej sa v liste uvádza, že k vydaniu predmetného súhlasu Štátnej služby pre kontrolu Ukrajiny je potrebné, aby žalovaný garantoval, že nedôjde k reexportu tovaru bez predchádzajúceho písomného súhlasu Štátnej služby pre kontrolu exportu Ukrajiny.

Žalobca listom zo dňa 04. 01. 2013, doručeným žalovanému dňa 14. 01. 2013, požiadal o predĺženie lehoty na predloženie písomného súhlasu vykonávateľa a štátneho orgánu exportnej kontroly Ukrajiny s ďalším exportom tovaru o ďalších 90 dní. S poukazom na § 29 ods. 2 Správneho poriadku žalovaný rozhodnutím č. P-12/2012, č. 2251/2012-1050 zo dňa 15. 01. 2013 znova prerušil konanie na dobu 30 dní odo dňa doručenia tohto rozhodnutia a vyzval žalobcu, aby predložil listinu potrebnú na vykonanie dôkazov, a to písomný súhlas vykonávateľa a štátneho orgánu exportu kontroly Ukrajiny tak, ako to vyplýva z čl. 13 bod 13.7 kúpnej zmluvy č. [REDAKOVANÉ] zo dňa 11. 04. 2012.

Z dôvodu, že žalobca v lehote určenej v rozhodnutí č. P-12/2012, č. 2251/2012-1050 zo dňa 15. 01. 2013 o prerušení konania, ktoré mu bolo doručené dňa 18. 01. 2013, neodstránil nedostatky svojho podania (nedoložil písomný súhlas vykonávateľa a štátneho orgánu exportu kontroly Ukrajiny tak, ako to vyplýva z čl. 13 bod 13.7 kúpnej zmluvy č. [REDAKOVANÉ] zo dňa 11. 04. 2012) i napriek tomu, že bol o možnosti zastavenia konania poučený Ministerstvo hospodárstva SR, odbor výkonu obchodných opatrení, rozhodnutím č. Zk- 43/2013, č. 2251/2012-1050 zo dňa 20. 03. 2013, ako prvostupňový správny orgán, rozhodol s poukazom na § 30 ods. 1 písm. d) Správneho poriadku o zastavení konania.

Na rozklad žalobcu proti rozhodnutiu žalovaného o zastavení konania o predĺžení platnosti licencie č. V1206/0087 zo dňa 20. 07. 2012 na vývoz demontovaných častí [REDAKOVANÉ] z územia Slovenskej republiky do Českej republiky žalovaný rozhodnutím č. 1101/2013-1000-3020 zo dňa 08. 07. 2013 rozklad zamietol a napadnuté prvostupňové rozhodnutie v plnom rozsahu potvrdil.»

Predmetom súdneho prieskumu najvyššieho súdu bol rozsudok krajského súdu z 11. februára 2015, predovšetkým z toho hľadiska, či sa krajský súd dostatočným spôsobom vysporiadal so všetkými podstatnými námietkami sťažovateľky uvádzanými v žalobe.

V podstatnej časti Najvyšší súd v relevantnej časti napadnutého rozsudku uviedol:

„Po preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj napadnutých rozhodnutí správnych orgánov, najvyšší súd konštatuje, že pokiaľ žalovaný považoval za potrebné v konaní o predĺžení vývozných licencií požadovať od žalobcu súhlas ukrajinskej zmluvnej strany a štátnych orgánov exportnej kontroly Ukrajiny s ďalším predajom PTRS podľa čl. 13 bod 13.7 kúpnej zmluvy, takýto postup bol správny. Uvedená požiadavka žalovaného bola opodstatnená, nakoľko k tejto podmienke sa zaviazal sám žalobca v kúpnej zmluve č. [REDACTED] [REDACTED] zo dňa 11. 04. 2012 (v čl. 13 bod 13.7 zmluvy). Odvolací súd dodáva, že žalovaný mal súhlas podľa čl. 13 bod 13.7 kúpnej zmluvy vyžadovať od žalobcu už v čase prvého vydania vývozných licencií zo dňa 20. 07. 2012 a nie až po upozornení ukrajinskej strany, ktorá na účely povolenia vývozu predmetnej vojenskej techniky žiadala žalovaného o poskytnutie garancie, že tieto nebudú reexportované bez jej predchádzajúceho súhlasu.

Pre doplnenie odvolací súd uvádza, že žalobca si mal predmetný súhlas zaobstaráť po podpise kúpnej zmluvy, nakoľko už vtedy mal v úmysle po delaborácii a rozobratí PTRS tieto predáť spoločnosti Imex Group, s. r. o., Česká republika, a následne ich reexportovať do Vietnamu, ako to aj vyplýva z udelených licencií na vývoz č. V 1206/0087 zo dňa 20. 07. 2012, podľa ktorej je konečným užívateľom 1/ Imex Group, s. r. o. a konečným užívateľom 2/ Ministerstvo obrany Vietnamskej socialistickej republiky.

Na námietku žalobcu, že v konaní o dovozných licenciách neuviedol nesprávne údaje, nakoľko tovar dovážaný z Ukrajiny nebol totožný s tovarom, ktorý mal byť vyvezený do Českej republiky a následne do Vietnamu odvolací súd uvádza, že nie je dôvodná. Odvolací súd sa stotožnil s názorom žalovaného, podľa ktorého identickosť výrobku obranného priemyslu, ktorý mal byť predmetom ďalšieho exportu do Českej republiky a následne do Vietnamu, bola preukázaná aj predložením tej istej kúpnej zmluvy k žiadosti o dovoznú i k žiadosti o vývoznú licenciu a vyznačením zhodnej kombinovanej nomenklatúry, konkrétne KN 9306 90 10, na oboch žiadostiach o udelenie licencií, a teda zhodne so žiadosťou žalobcu bola táto nomenklatúra uvedená aj v oboch licenciách i v prílohe vývozných licencií č. V1206/0087 zo dňa 20. 07. 2012. Z uvedeného je preto nesporné, že dovozené PTRS ako aj ich demotované časti sú tým istým výrobkom obranného priemyslu zaradeným pod tú istú položku i podpoložku kombinovanej nomenklatúry.

V súvislosti s prerušením konania o predĺženie platnosti vývozej licencie rozhodnutím žalovaného zo dňa 28. 12. 2012 a výzvou žalobcovi na predloženie písomného súhlasu ukrajinskej strany v lehote 20 dní odvolací súd udáva, že tento postup bol v súlade s ustanoveniami Správneho poriadku, avšak lehota 20 dní nebola podľa názoru odvolacieho súdu dostatočná, resp. bola príliš krátka. Vzhľadom na to žalobca aj požiadal žalovaného o predĺženie tejto lehoty (pričom nenamietal, že ide o nesplniteľnú podmienku). Následný postup žalovaného, ktorý rozhodnutím zo dňa 15. 01. 2013 opätovne prerušil konanie a vyzval žalobcu na predloženie písomného súhlasu ukrajinskej strany v lehote 30 dní považuje aj odvolací súd za nesprávny, ale uvedeným postupom nedošlo k žiadnemu porušeniu alebo ukráteniu práv žalobcu. V podstate možno chápať postup žalovaného ako vyhovie žiadosti žalobcu o predĺženie lehoty na predloženie písomného súhlasu ukrajinskej strany. Uvedený postup žalovaného nemá žiaden vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia o zastavení konania z dôvodu nepredloženia vyžiadaného súhlasu ukrajinskej strany. Žalobca predmetný súhlas nepredložil žalovanému ani do 20. 03. 2013, teda do vydania rozhodnutia o zastavení konania.

Z vyššie uvedených dôvodov bolo napadnuté rozhodnutie žalovaného o zastavení konania o predĺženie platnosti vývozej licencie pre neodstránenie nedostatkov podania, t. j. nepredloženie súhlasu ukrajinskej strany v súlade so zákonom. Uvedené konštatovanie platí aj napriek skutočnosti, že bez deklarovania záväzku žalovaného nepovolit' reexport vojenskej techniky bez predchádzajúceho písomného súhlasu ukrajinskej strany, nemohol žalobca objektívne splniť požiadavku žalovaného stanovenú v rozhodnutí o prerušení konania zo dňa 28. 12. 2012. Bez uvedenej garancie totiž ukrajinská strana odmietla žalobcovi vydať súhlas s ďalším predajom tovaru, ktorý mal byť vyvezený z Ukrajiny. Požiadavka žalovaného však vyplývala z uzavretej kúpnej zmluvy a mala byť splnená už pri žiadosti o vydanie licencie.“

S prihliadnutím na citované časti odôvodnenia napadnutého rozsudku najvyššieho súdu ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd sa v napadnutom rozsudku podrobne, zrozumiteľne a ústavne akceptovateľným spôsobom vysporiadal s odvolaním sťažovateľky proti rozsudku krajského súdu z 11. februára 2015, ktoré nepovažoval za dôvodné, a preto rozhodnutie prvostupňového súdu potvrdil ako vecne správne.

Podstatným v konaní pred správnymi súdmi bolo posúdenie, či príslušný správny orgán v konaní o žiadosti sťažovateľky o predĺženie platnosti vývozej licencie bol oprávnený vyžadovať od sťažovateľky písomný súhlas ukrajinskej zmluvnej strany a Štátneho orgánu exportnej kontroly Ukrajiny v zmysle ustanovení kúpnej zmluvy a následne vyhodnotiť absenciu tohto súhlasu za nedostatok podania sťažovateľky a z uvedeného dôvodu správne konanie zastaviť.

V relevantnej časti napadnutého rozsudku najvyšší súd ústavne akceptovateľným spôsobom odôvodnil, že v konaní o predĺženie platnosti vývozej licencie je legitímna požiadavka predložiť súhlas ukrajinskej strany s predajom PTRS, ktorá sa odvíjala od príslušných ustanovení kúpnej zmluvy a bola podporená úmyslom samotnej sťažovateľky po delaborácii a rozobratí PTRS tieto predat' obchodnej spoločnosti do Českej republiky, a následne ich reexportovať do Vietnamu.

Pokiaľ sťažovateľka namieta aj to, že *najvyšší súd sa nevysporiadal s jej námietkou o rozdielnom postupe ministerstva v skutkovo totožných veciach, čo porušuje princíp právnej istoty, ústavný súd zdôrazňuje, že integrálnou súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04). Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (III. ÚS 209/04).*

Aj Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vo svojej judikatúre zdôrazňuje, že čl. 6 ods. 1 dohovoru zaväzuje súdy odôvodniť svoje rozhodnutia, ale

nemožno ho chápať tak, že vyžaduje, aby na každý argument strany bola daná podrobná odpoveď. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia. Otázku, či súd splnil svoju povinnosť odôvodniť rozhodnutie vyplývajúcu z čl. 6 ods. 1 dohovoru, možno posúdiť len so zreteľom na okolnosti daného prípadu. Judikatúra EŠLP teda nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. 12. 1994, séria A, č. 303A, s. 12, bod 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. 12. 1994, séria A, č. 303B; Georgiadis c. Grécko z 29. 5. 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. 2. 1998).

Záver ústavného súdu o ústavnej akceptovateľnosti odôvodnenia napadnutého rozsudku najvyššieho súdu v časti týkajúcej sa legitímnosti požiadavky, aby v konaní o predĺženie platnosti vývozných licencií bol predložený súhlas ukrajinskej strany s predajom PTRS, v zásade vylučuje prípadnú ústavno-právnu relevanciu námietky o odlišnom postupe ministerstva v iných totožných veciach. Ak totiž ústavný súd považuje tento záver z ústavného hľadiska za akceptovateľný a udržateľný, je zjavné, že výhrada založená na rozdielnom postupe ministerstva v totožných veciach je v okolnostiach posudzovanej veci irelevantná a nemôže viesť k záveru o porušení sťažovateľkou označených práv.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti napadnutý rozsudok najvyššieho súdu nemožno podľa názoru ústavného súdu považovať za zjavne neodôvodnený a ani za arbitrárny, t. j. taký, ktorý by bol založený na právnych záveroch, ktoré nemajú oporu v zákone, resp. popierajú podstatu, zmysel a účel aplikovaných ustanovení v relevantnom čase platného a účinného Občianskeho súdneho poriadku (upravujúcich rozhodovanie pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy), zákona o obchodovaní s výrobkami obranného priemyslu a Správneho poriadku. Ústavný súd sa preto s námietkou sťažovateľky o arbitrárnosti napadnutého rozsudku najvyššieho súdu nestotožnil.

Skutočnosť, že sťažovateľka sa s právnym názorom najvyššieho súdu vyjadreným v napadnutom rozsudku nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej

neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. K tomu však v preskúvanom prípade nedošlo.

Na tomto základe ústavný súd pri predbežnom prerokovaní dospel k záveru, že námietka sťažovateľky je nedôvodná, čo zakladá dôvod na odmietnutie tejto časti sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

II.2 K namietanému porušeniu základného práva zaručeného čl. 46 ods. 2 ústavy napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu a postupom predchádzajúcim jeho vydaniu

V súlade s čl. 46 ods. 2 ústavy kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

Vo vzťahu k namietanému porušeniu čl. 46 ods. 2 ústavy ústavný súd konštatuje, že ide o ústavnú normu, ktorá primárne právo toho, kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, obrátiť sa pri zákonom splnených podmienok na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia. Výklad ustanovení zákona zo strany súdu pri rozhodovaní o splnení podmienok na podanie žaloby o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu musí rešpektovať ústavné garancie práva na súdnu ochranu. Pri samotnom prieskume rozhodnutia orgánu verejnej správy správnym súdom sa uplatňujú princípy vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy (porov. napr. IV. ÚS 102/08, II. ÚS 307/2014).

Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľke nebolo postupom najvyššieho súdu odopreté právo podať žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy a ani

podat' odvolanie proti napadnutému rozsudku krajského súdu. Najvyšší súd sa podaným odvolaním zaoberal, pričom rešpektoval (dodržel) procesný postup upravený v príslušnom procesnom kódexe a svoje závery formuloval v napadnutom rozsudku najvyššieho súdu, t. j. vo veci rozhodol.

Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že pri predbežnom prerokovaní sťažnosti nezistil žiadnu okolnosť, ktorá by mohla zakladať dôvod na vyslovenie porušenia sťažovateľkou označeného práva podľa čl. 46 ods. 2 ústavy napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu a postupom predchádzajúcim jeho vydaniu po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie. Ústavný súd preto aj túto časť sťažnosti sťažovateľky odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Po odmietnutí sťažnosti ako celku bolo bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi uplatnenými v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. novembra 2018